

ด่วนที่สุด
ที่ (ปคร) คค ๐๒๕๖/๑๖๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10 466
วันที่ 14 พ.ค. 56 12.10

138
K. N. S.
11/05/56

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

๘. 1 210

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือด้านระบบรางระหว่างกระทรวงคมนาคม
แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่าง Memorandum of Cooperation between the Ministry of Transport of
the Kingdom of Thailand and the Ministry of Land, Infrastructure,
Transport and Tourism of Japan on Railway Sector และคำแปล

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือด้านระบบราง
ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และ
การท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)
เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) และคณะ
ได้พบหารือร่วมกับ Mr. Tsutomu SHIMURA รองอธิบดีกรมการรถไฟ กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน
การขนส่งและการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เพื่อดำเนินการ
ตามความร่วมมือในการพัฒนาระบบรางระหว่างไทย-ญี่ปุ่น รวมทั้งได้พิจารณาร่างบันทึกความร่วมมือ
ด้านระบบรางระหว่างไทย-ญี่ปุ่น โดยทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการดำเนินการจัดทำร่างบันทึกความร่วมมือ
ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้สามารถลงนามได้ในระหว่างการประชุมระดับรัฐมนตรี ภายในเดือนพฤษภาคม
๒๕๕๘ ณ ประเทศญี่ปุ่น

๑.๒ ที่ปรึกษาพิเศษนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น (นายอิโรโตะ อิซุมิ) ได้เดินทางเยือน
ประเทศไทย เพื่อพบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเกี่ยวกับความร่วมมือด้านระบบราง เมื่อวันที่
๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ กระทรวงคมนาคม โดยมีผลการหารือสรุปได้ ดังนี้

๑.๒.๑ โครงการรถไฟความเร็วสูง เส้นทาง กรุงเทพฯ-เชียงใหม่

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันว่า การดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูง
เส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ให้มีความปลอดภัยสูงตามมาตรฐานโลก จำเป็นต้องทำการศึกษา สืบค้นและ
ออกแบบโดยละเอียด

/๑.๒.๒ โครงการ...

๑.๒.๒ โครงการพัฒนาเส้นทางรถไฟ แนวเศรษฐกิจด้านใต้

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันว่า เส้นทางรถไฟแนวเศรษฐกิจด้านใต้ กาญจนบุรี-กรุงเทพฯ กรุงเทพฯ-สระแก้ว และกรุงเทพฯ-แหลมฉบัง เป็นอีกเส้นทางหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากเส้นทางนี้จะเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจ รองรับการแข่งขันสินค้าไปยังท่าเรือทวายในอนาคต

๑.๒.๓ โครงการพัฒนาเส้นทาง แม่สอด-มุกดาหาร

ทั้งสองฝ่ายรับทราบว่า เส้นทางแม่สอด-มุกดาหาร มีความสำคัญ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก ภายใต้ความร่วมมือลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น ฝ่ายญี่ปุ่นจะพิจารณา ความเป็นไปได้ในการทำการศึกษเส้นทางนี้ สำหรับการลงทุนในอนาคตจะได้หารือร่วมกันต่อไป

๑.๒.๔ การให้บริการขนส่งสินค้าทางราง

ทั้งสองฝ่ายรับทราบว่า การศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการขนส่งสินค้าทางราง จะแล้วเสร็จภายในสิ้นปี ๒๕๕๘ และจะเริ่มโครงการนำร่องในต้นปี ๒๕๕๙ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ การให้บริการขนส่งสินค้าทางรางในประเทศไทย

๒. เหตุผลความจำเป็นและความเร่งด่วนของเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงที่ดินฯ จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งในโอกาสดังกล่าว จะมีการลงนามบันทึกความร่วมมือ ด้านระบบราง ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดินฯ ของญี่ปุ่น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือดังกล่าว ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นเรื่องเร่งด่วน ภายในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เพื่อจะได้ลงนามได้ทันในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ร่างบันทึกความร่วมมือด้านระบบรางระหว่างกระทรวงคมนาคมของไทย และกระทรวงที่ดินฯ ของญี่ปุ่น มีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ ความร่วมมือในการพัฒนารถไฟความเร็วสูงในเส้นทาง กรุงเทพฯ-เชียงใหม่

ทั้งสองฝ่ายยืนยันความร่วมมือโดยใช้เทคโนโลยีและประสบการณ์รถไฟความเร็วสูง ของญี่ปุ่น ที่ได้รับการรับรองด้านมาตรฐานความปลอดภัยระดับโลก และจะร่วมกันพิจารณารูปแบบการลงทุน และความช่วยเหลือด้านการเงินที่เหมาะสม เพื่อให้ความร่วมมือระยะแรกของการลงทุนบรรลุผล รวมทั้ง จะร่วมกันดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ การออกแบบรายละเอียด และการประเมินผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ฝ่ายญี่ปุ่นจะให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ในรูปแบบของการพัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่อง

๓.๒ การพัฒนาระบบรางเส้นทางแนวเศรษฐกิจด้านใต้

ทั้งสองฝ่ายจะส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนา และ/หรือปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ทางรถไฟในเส้นทางแนวเศรษฐกิจด้านใต้ ตามที่ได้ระบุไว้ในบันทึกแสดงเจตจำนงฯ ที่ได้ลงนาม เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และให้ความสำคัญในการเร่งดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถและการปรับปรุงการให้บริการ ทางรางในเรื่องต่างๆ เช่น รถไฟทางคู่ รถไฟฟ้า การปรับปรุงรางและโครงสร้างราง การยกระดับขบวนรถไฟ และระบบอาณัติสัญญาณ

/ทั้งนี้ กระทรวง...

ทั้งนี้ กระทรวงที่ดินฯ ร่วมกับ JICA จะเริ่มทำการศึกษาความเป็นไปได้และการออกแบบรายละเอียดโดยเร็ว เพื่อหารูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสมที่สุดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และเสริมสร้างความแข็งแกร่งของความเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยทั้งสองฝ่ายยินดีให้การสนับสนุนโครงการของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่สามารถดำเนินการได้ในระยะสั้น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนการพัฒนาด้านนิติบุคคลเฉพาะกิจสำหรับความร่วมมือระบบราง ไทย-ญี่ปุ่น และการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเมื่อได้รับทราบวงเงินโครงการแล้ว นอกจากนี้ กระทรวงที่ดินฯ จะพิจารณา ทบทวนและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนโครงข่ายเส้นทางรถไฟในภาคตะวันออกที่มีความเหมาะสมด้วย

๓.๓ เส้นทางแม่สอด-มุกดาหาร

ทั้งสองฝ่ายจะหารือร่วมกันอย่างต่อเนื่องสำหรับความเป็นไปได้ในเส้นทางดังกล่าว ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาแนวเศรษฐกิจด้านตะวันออก-ตะวันตก โดยฝ่ายญี่ปุ่นจะให้ความช่วยเหลือฝ่ายไทยในการศึกษาความเป็นไปได้ และการศึกษารูปแบบการลงทุนในอนาคต

๓.๔ การให้บริการขนส่งสินค้าทางราง

ทั้งสองฝ่ายจะศึกษาความเป็นไปได้ในการให้บริการขนส่งสินค้าทางรางนี้ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๘ และจะเริ่มดำเนินการโครงการนำร่องในต้นปี ๒๕๕๙ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการขนส่งสินค้าทางรางในประเทศไทย

๓.๕ ระบบการขนส่งมวลชนทางราง

ทั้งสองฝ่ายรับทราบความคืบหน้าของโครงการรถไฟฟ้าสายสีแดงซึ่งจะได้นำระบบเทคโนโลยีของญี่ปุ่นมาใช้ โดยจะทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีระบบรางของญี่ปุ่นมาใช้ในโครงการขนส่งมวลชนทางรางอื่นๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

๓.๖ โครงการรถไฟความเร็วสูงเส้นทางกรุงเทพฯ-ระยอง

กระทรวงคมนาคมรับทราบข้อเสนอของกระทรวงที่ดินฯ ที่จะพิจารณาให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าว ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างกระทรวงคมนาคมจัดทำแผนงาน

๓.๗ ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ

กระทรวงที่ดินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของญี่ปุ่นจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ อาทิ การฝึกอบรม และการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญในสาขางานโยธา วิศวกรรมเครื่องกล / ไฟฟ้า การสื่อสารโทรคมนาคม ระบบอัตโนมัติสัญญาณ และการควบคุมการดำเนินงาน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบรางที่เหมาะสมเพื่อยกระดับโครงข่ายรางในประเทศไทยและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการโครงการดังกล่าวในข้อ ๓.๑ - ๓.๖ ในการให้ความสำคัญสูงสุดต่อความปลอดภัยและความทนทานของระบบรางซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนของวัฏจักรระบบราง

๓.๘ คณะกรรมการบริหารร่วมระดับรัฐมนตรี

การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารร่วมระดับรัฐมนตรีขึ้นเพื่อควบคุมการดำเนินงานตามบันทึกความร่วมมือฉบับนี้ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น จะเป็นประธานร่วม คณะทำงานระบบรางระดับปลัดกระทรวงจะรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการต่างๆ ที่คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบแล้ว และจะมีการจัดตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละโครงการมีประสิทธิภาพ โครงสร้างคณะกรรมการพัฒนาระบบรางระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายบันทึกความร่วมมือฯ

๓.๙ กรอบระยะเวลาการดำเนินการ

ทั้งสองฝ่ายจะหารือร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปเรื่องกรอบระยะเวลาการดำเนินการความร่วมมือข้างต้น ภายในหนึ่งเดือนหลังการลงนามร่างบันทึกความร่วมมือฉบับนี้

๓.๑๐ การดำเนินงานตามบันทึกความร่วมมือฉบับนี้จะเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ
ของทั้งสองประเทศ
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. เรื่องที่เสนอ

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ความร่วมมือในระดับกระทรวงคมนาคมด้านระบบรางของประเทศไทย ซึ่งไม่มีพันธะผูกพันทางกฎหมาย
ในระดับรัฐบาล จึงไม่เป็นสนธิสัญญาดำเนินการระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนั้น เห็นสมควรนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ดังนี้

๔.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือด้านระบบรางระหว่างกระทรวงคมนาคม
แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ทั้งนี้
หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไขร่างบันทึกในส่วนที่มีสาระสำคัญก่อนการลงนาม และเป็นประโยชน์
ต่อประเทศไทย ให้กระทรวงคมนาคมสามารถดำเนินการได้ โดยประสานกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
กระทรวงการต่างประเทศ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๔.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนาม
ฝ่ายไทยสำหรับการลงนามดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(ประจิน จั่นตอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๐๗๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔